

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne etyki	15
1. Etyka jako dziedzina filozofii	15
1.1. Pojęcie etyki	16
1.2. Etyka a moralność	17
1.3. Podział etyki	19
1.4. Rozwój myśli etycznej	25
2. Etyka jako aspekt praktycznego działania	53
2.1. Etyka a prawo	53
2.2. Etyki stosowane	56
3. Pytania sprawdzające	74
Rozdział II	
Służba publiczna na świecie	75
1. Pojęcie służby publicznej	75
2. Historia służby publicznej	79
2.1. Rodowód służby publicznej	79
2.2. Kształtowanie się zawodowego korpusu urzędniczego	81
2.3. Kształtowanie się biurokratycznego systemu administracji publicznej	83
2.4. Status prawny urzędników i przygotowanie zawodowe	86
2.5. Modele służby publicznej	90
2.6. Służba publiczna w Europie	93
3. Pytania sprawdzające	101
Rozdział III	
Służba publiczna w Polsce	102
1. Historia służby publicznej	102
1.1. Służba publiczna przed 1918 r.	102
1.2. Służba publiczna w II Rzeczypospolitej	104

1.3. Służba publiczna w latach 1945–1989.....	105
1.4. Początki służby cywilnej w III Rzeczypospolitej	107
1.5. Służba publiczna w latach 1998–2006	110
1.6. Służba publiczna w latach 2006–2009	116
2. Obecne rozwiązania prawne w zakresie służby publicznej.....	120
2.1. Służba cywilna	120
2.2. Pracownicy samorządu terytorialnego	124
3. Pytania sprawdzające.....	130

Rozdział IV

Standardy etyczne służby publicznej na świecie	131
1. Etyczne zarządzanie.....	131
2. Pojęcie i elementy infrastruktury etycznej.....	133
2.1. Kodeksy etyczne	134
2.2. Organy odpowiedzialne za rozwój etycznych działań w życiu publicznym ..	144
2.3. Przejrzystość działań publicznych.....	145
2.4. Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych za działania nieetyczne.....	156
3. Pytania sprawdzające.....	159

Rozdział V

Uregulowania prawne z zakresu etyki służby publicznej w Polsce.....	160
1. Konstytucja	160
2. Kodeks Etyki Służby Cywilnej.....	162
3. Europejski Kodeks Dobrej Administracji.....	165
4. Rzecznik Praw Obywatelskich	168
5. Jawność działania administracji publicznej	171
6. Ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	175
7. Regulacje prawne mające na celu zapobieganie nieetycznym zachowaniom pracowników samorządowych	176
7.1. Zakaz łączenia stanowisk.....	176
7.2. Zakaz zatrudniania krewnych	177
7.3. Zakaz wykonywania zajęć dodatkowych	177
7.4. Obowiązek składania oświadczenia majątkowego	178
7.5. Obowiązek składania oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej	178
7.6. Antykorupcyjne ograniczenia i zakazy dotyczące radnych.....	178
8. Uwagi końcowe – stan infrastruktury etycznej w administracji polskiej	183
9. Pytania sprawdzające.....	186

Rozdział VI

Dylematy etyczne członków służby publicznej	187
1. Rodzaje dylematów etycznych.....	187

2. Pojęcie konfliktu interesów	189
2.1. Rzeczywisty a potencjalny konflikt interesów	195
2.2. Konflikt interesów a reguła wzajemności.....	198
2.3. Sposoby zapobiegania konfliktom interesów	199
3. Dylematy lojalności. Konflikty lojalności.....	206
3.1. Konflikt między lojalnością organizacyjną i lojalnością profesjonalną	207
3.2. Lojalność polityczna <i>versus</i> lojalność organizacyjna	208
3.3. Lojalność organizacyjna <i>versus</i> lojalność wobec dobra publicznego	209
4. Problem lobbingu.....	210
6. Pytania sprawdzające.....	216

Rozdział VII

Naruszenia norm etycznych w służbie publicznej	217
1. Wartości i normy etyczne pracownika administracji publicznej	217
2. Korupcja	218
2.1. Definicje i formy korupcji	218
2.2. Pomiar poziomu korupcji.....	223
2.3. Ekonomiczne i społeczne koszty zachowań korupcyjnych	225
2.4. Przeciwdziałanie korupcji	226
3. Inne rodzaje patologicznych zachowań służby publicznej.....	234
3.1. Klientelizm, kumoterstwo, nepotyzm.....	234
3.2. Buta urzędnicza	238
3.3. Patologiczna partyjność.....	238
3.4. Zjawisko nomenklatury	239
4. Odpowiedzialność prawna członków służby publicznej za zachowania niezgodne z normami etycznymi	239
4.1. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna	240
4.2. Odpowiedzialność karna	240
5. Pytania sprawdzające.....	242

Zakończenie	243
--------------------------	-----

Wykaz literatury	245
-------------------------------	-----

Załączniki	249
-------------------------	-----

Załącznik nr 1. Rezolucja w sprawie 20 zasad wiodących w walce przeciw korupcji	249
Załącznik nr 2. Konwencja cywilnoprawna o korupcji.....	252
Załącznik nr 3. Prawnokarna konwencja o korupcji	259
Załącznik nr 4. Protokół do Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich.....	273
Załącznik nr 5. Konwencja w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot Europejskich lub urzędnicy Państw Członkowskich Unii Europejskiej.....	278

Załącznik nr 6. Rekomendacja Rady Europy – Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych nr 60 (1999) w sprawie uczciwości politycznej wybieranych przedstawicieli lokalnych i regionalnych	285
Załącznik nr 7. Zalecenie Komitetu Ministrów CM/Rec (2007)7 dla państw członkowskich w sprawie dobrej administracji	293
Załącznik nr 8. Angielska Rada ds. Standardów Etycznych (<i>The Standards Board for England</i>).....	300
Załącznik nr 9. Brytyjska strategia działań antykorupcyjnych w samorządach lokalnych (1993)	302
Załącznik nr 10. Przewodnik Rzecznika Praw Obywatelskich po standardach najlepszych praktyk dla urzędników publicznych (Irlandia).....	304
Załącznik nr 11. Europejski Kodeks Dobrej Administracji.....	306
Załącznik nr 12. Kodeks Etyki Pracowników Urzędu miasta stołecznego Warszawy.....	311
Załącznik nr 13. Kodeks Etyczny Pracowników Urzędu Miasta Częstochowy	315
Załącznik nr 14. Kodeks Etyczny Pracownika Urzędu Miasta w Podkowie Leśnej...	317
Załącznik nr 15. Kodeks etyczny pracowników Urzędu Miasta Nowego Sącza	318
Załącznik nr 16. Zasady etyki poselskiej.....	324
Załącznik nr 17. Kodeks Etyki Służby Cywilnej	327